

1. Testament van Poppe van Doijum op Doijum of Doijma State in de Franeker uitburen (1
2. Herleiding van de boerderijen te Hiaure
3. Huwelijkscontract van jr. Carol van Sternse en Catharina van Heerma (1641)
4. Testament van ~~XX~~ Maria van Liuckema te Wirdum (1647)
5. Uit de katalogus van de tentoonstelling "Zeit der frühen Herzoge" - "Von Otto I zu Ludwig dem Bayern (in 1980 in de burcht Trausnitz in Landshut)
6. Testament van Pier Foppesz. Tania op Tania te Blija (1607)
7. Uit het boek "Het Schip " door Björn Landström
8. Testament van Sybrandt van Bockema, oud-burgemeester van IJlst (1636)
9. Testament van Wlck (Epesdr.) van Aylva te Bolsward (1653)
10. Testament van Ees Cornelisdr., weduwe van Sijds Thomasz. te Deinum (1638)
11. Testament van jr. Hobbe van Waltinga te Herbaium (1614)
12. Uit een proces over Dekema-huys en state te Weidum (1528 en 1529)
13. Testament van Frans Canter en Geel Humalda, e.l. op Humalda te Ee (1565)
14. Testament van dr. Nicolaes Heloma te Heerenveen (1689)
  - 5b Zur archäologischen Erforschung mittelalterlicher Burgen in Südbayern (Walter Sage)
  - 5c Die Burg Wittelsbach bei Aichach (Robert G. Koch)
15. Testament van Geertien Jacobsdr., weduwe van Hans Pijl te Sneek (1603)
1716. Testament van Aede van Eijsinga te Leeuwarden en Oenkerk (1619)
1617. Testament van Lisch van Eijsinga, vrouw van jr. Erich van Brahe (te Kollum) (1623)
18. Gevelstenen en herbergen (schoolradio)
- 19; Testament van Jacob van Ruffelaerd op Rinsma state te Driesum (1652)
20. Testament van Hanso Moll, oud-burgemeester, en Wilsck van Glins, e.l. te Sneek (1653)
21. Testament van Hiskia van Dijkstra te Franeker (1652)
22. a. Testament van Abraham van Roorda (te Grouw) (1645)
  - b. Testament van Ida van Lezaen, weduwe van 1. Jan van Wissema, en 2. van Johan van Roorda te Hardegarijp (1639)
23. Testament van Fredrich van Inthiema te Workum Sr. (1652)
24. Testament van dr. Sixtus van Peijma ~~XX~~, advocaat te Leeuwarden (1631)
25. Enkele notities van de fam. Thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg te Beetgum
26. a. Testament van Wijtse van Camminga, vrij- en erfheer van Ameland, en Sophia van Fervou, e.l. (1640)
  - b. Testament van Claas Adelen, op de state Adelen te Seksbierum (1622)

13





wordig als ghy de gheue van mijn goddy, dat ghy frucht gebruyck  
 daer sij oft sij gheest heeft, sal geest worden, dat ghy oft gebruyck  
 niet dat uwey (S) tot profijt van uwey mijn ander, dat ghy oft gebruyck  
 hebt (S) geest heeft, Ende will (S) ordineren noch bij d'is, dat mijn  
 de gheue van gheuey sullen uwey geest van mijn goddy tot gheuey  
 tijdy tot moge, Soepdy, Stethy (S) alidney, Ende uwey daer suant  
 waer die selve daer, soo sal dat selve geest bij ghy werlt oft  
 geest, Swalleu uwey tot profijt van ghy voor ghy hant, Linnard,  
 Ende alsoo uwey mijn broeder hant dat mijn suster hant oft hant  
 ofter hant kinder (S) hant kinder moecht geacht is hant  
 hant uwey kinder en ghy te late, alsoo dat daer uwey uwey  
 geacht oft uit uwey is van mijn geest oft geacht van die (S) hant  
 geacht uwey geacht hant, alsoo dat dit op die ander geacht oft hant  
 geacht Swalleu, daer van mijn broeder (S) suster uwey geacht hant  
 niet die uwey, soo will ich dat mijn goddy sullen succeder, Swalleu  
 oft (S) werlt ghy bij Duch Linnard mijn vader (S) moeder uwey  
 suster hant uwey geacht, Nocht so ordiner ich tot alle  
 tijt tot mijn Executor van alle gheue (S) is die uwey uwey  
 van voers: uwey ghy mit dat ghy profijt van voers: uwey ghy  
 uwey mijn ghy hant (S) broeder geest sullen geacht is hant geacht  
 is ordiner (S) ghy dracht, alsoo als die bij die mijn ghy uwey  
 ghy dracht in gebruyck worden; Ende besporende ich die  
 voers: geacht Cantor mijn may, uwey ghy geacht mij te ordiner  
 geacht frucht gebruyck sijn uwey lant dat alle mijn goddy ghy uwey  
 hant daer toe noch twee hant geacht geacht (S) geacht ghy  
 van mijn, uwey geacht geacht geacht will ich dat mijn  
 de gheue van geacht (S) de gheue van geacht geacht sullen geacht  
 door (S) alle die sijn mijn goddy sullen moge aduadent (S) gebruyck  
 oft ghy geacht is hant, Ende oft moecht geacht is  
 dat geacht (S) moecht geacht hant bij die ander, uwey hant  
 oft hant geacht te late, soo besporende ich dat geacht hant oft  
 hant geacht (S) geacht die mijn geacht is hant toe die  
 alsoo geacht (S) hant geacht bij ons geacht is. Nocht so uwey  
 ich de gheue van geacht geacht tot alle mijn goddy ghy hant  
 mijn broeder, (S) geacht hant die ghy hant van geacht, Of ghy  
 geacht hant die ghy hant van die. Ghy (S) hant mijn  
 geacht, Ende (S) hant hant (S) hant hant, Ende dat sijn alle  
 sijn sullen representen die geacht daer, at hant, uwey hant  
 alsoo, dat ghy mijn broeder geacht hant uwey geacht sullen  
 alle die

6  
 L  
 au  
 D  
 -  
 out  
 sel  
 3)  
 ;  
 us  
 us  
 )  
 au  
 us  
 us  
 3  
 4  
 6  
 8  
 10  
 12

( u u



In den naem van ons langstlevende, indich, dadr iemant een legat is  
 van ons genty die dit selve is ondergelyck; Voortb Willym van off  
 wij enige legat by besporoch, & nuanc mit ouer gant & nuanc in andernant  
 gant besiet het waer, wille, wij dindur vol in woerde, gelyck  
 hebby, die deselve legat by gelyck, fimer woffe te betallen,  
 sy kunnisse, der waerheit, soo hebbe ick fraub Cauter (also mijn  
 signet te maerck is) dit selvige besiet mit mijn pitlicke  
 gant, bruyckender dat selve pitlicke op dese tijt voor mijn signet  
 end ick deel heb dese oock mede mit mijn nader gant onderdichheit  
 end tot weder vastigheit van dese, soo hebby wij fraub & deel  
 voorst: t haumetlich & op de tijt tot tuijden van dese, voerop  
 on besieting van dese gelyck, den verberg heer Henricus Lutphanic  
 Pastor tot der (Botto herbrauda & Thomab (dit he & Begerer tot de,  
 heze & Lijdena, Joannab (Wolter & Joannab dolevredet & Louis  
 Jacop & on dese mede te onderdichheit, Welck wij heer Henricus  
 Botto Thomab, Joannab, & Joannab dolevredet ter bed van fraub  
 Cauter & deel, & hebbe gelyck, Ende also wij Lijdena &  
 Louis & niet se rijnes by kunnisse, soo hebby wij gelyck, heer Henricus  
 Pastor, & (Botto herbrauda on dese ter bed van on t onderdichheit,  
 Welck wij heer Henricus & Botto & ter bed van Lijdena & Louis  
 & hebbe gelyck, Actum ad twerde Martij ut jaer 1521. Wyff sur  
 hetic toe Lijdena quij & onder houd, J. Cauter, & bove die selve  
 name on pitlicke is, robus woffe uytgedrukt & sekket mit een mit  
 rickant papirker, Die Lijdena Henricus Lutphanic  
 Pastor tot der, Thomab (dit he & Botto herbrauda, Joannab  
 Wolter & Joannab dolevredet mit mijn persoot & boge.

Naedane collatio p...  
 in...  
 ...  
 ...  
 ...

2658  
 22  
 658

23 : Hof v. Fr. EEE 1 fol. 184-v (xerox 37 nr. 16)

Testament van Lisck Eijsinga, echtgenote van jr. Erich van Brahe

Ze wenst een "Epitaphium" aan de muur bij de plaats, waar ze begraven wordt.  
Hierop moeten haar kwartieren en die en de naam van haar overleden man  
Hessel van Meckmans, worden gehouden. Ze bepaalt hiervoor 1000 gg.

Voor de armen te Kollum en te Weidum legateert ze geld  
Hisk van Dijkstra, mijn nicht

jr. Frans en Jelte van Eijsinga, mijn broeders

Ze stelt haar 5 broers (Siuck, Frans, Jelte, Ritscke en Julius) tot haar  
erfgenamen aan.

Ook haar moeder, Foeck van Eelsma (als die bij L's overlijden nog in leven is)  
Haar grootmoeder : w. Rieme van Galama

Jelte van Eysinga krijgt Papma State, Sate en landen te Weidum (± 100 pm land)  
met "huijsinge ende plantagie"

Ritscke van Eijsinga krijgt "de state sathe ende landen tot Collum Meckmans  
State genaemt" (84 pm) "met huijsinge, plantagie" enz.

Met bepalingen betreffende eventuele vererving

16 aug. 1623

w.g. Jelle Claessen (steehouwer)  
Gatze Tiarcx  
dr. Bern. Schotanus

Jochum Nijtters  
Pierius Fetzonis









Hof v. Fr. EEE 1 fol. 186 (Xerox 37 nr. 17)

Testament van Aede van Sijsinga, nu wonende te Leeuwarden

Hij wenst bij z'n grootvader (waarnaar hij is genoemd) te Oenkerk worden begraven

De helft van de goederen, welke hij met Beck van Eelsma z'n vrouw hebben gekocht, legateert hij aan Foeck vn.

Lisck van Eysinga had bij haar huwelijk met w. Hessel van Mewcama een sate lands meegekregen, te Wirdum bij de molen gelegen.

Frans van Eijsinga, (zoon) erft :

1. als prelefaat het "huijs, hoornleger tot Oenkerck, bomen, plantagie om het vs. huijs, singel ende fennen staende niet exempt, met die swanejacht d(aer)- toe behoorende , met noch 14 pondematen bij ons staende echte aengecocht (nu gebr. door Jan Lambertsz., schoenmaecker)

Aede verklaart, dat dit prelefaat door hem " met grote moeijte, arbeijdt ende kosten verbeterd, vergoot ende gerijfflijcker gemaect is". Dit zal dan ook nimmer verkocht mogen worden

Aanwijzingen voor het geval dat Frans kinderloos overlijdt.

Hij heeft in 1619 zes inderen, t.w. : Siuck, Lisck, Frans, Jelte, Ritske en Jou. ~~Z'n~~ Z'n verhouding met Siuck waren slecht en hij had reden genoeg om Siuck te "exhaerederen". Hij doet dit evenwel niet , want hij hoopt dat Siuck "deur Godts genade" zich zal "bekeeren" Siuck had "binnen Leijden ende elders onnuttelijcken verteert ende betaelt" de som van 2000 car.g. Verder had Aede nog 1300 car.g. voor Siuck geleend

Mocht Siuck "onwillich ende opsettich" blijven, dan treft Aede maatregelen

w.g. 4 apr. 1619 Aede v(an) Eijsinga

Handwritten text, possibly a signature or name, located in the lower-left quadrant of the page.

Schwartzenberg, Georg W. I.

Beetgum.

verhuurt: (volgens 't huurboek 1616-1624.)

1 pm bouw, losland in de Boeg., aan Raameinsterv. weg.

a. Sjoerd Ruurd z

1614, 1615

b. Tjalling Johannes z, pastoriemeester 1616-1624

12 pm nieuwlant, losland, gelegen te Dijksterhuizen aan <sup>Burma hoff (graft)</sup>

a. Walse Ninses Burma.

1614-1624.

belast met fl. & florenrente.

roste Roeloma of "Sinske goed", 45 pm. (1623: 70 pm).

a. Jan Anes. bij de molen

1616-1618

b. zijn weduwe Siuw

1620

c. Klaas Gerrolt z.

1622

d. Bouwe Rinse z.

1623, 1624.

een roste in de Hammeren, groot 55 pm 1

a. Jacob Anskes z.

1616-1624.

Hierbij in 1614: 2 1/2 pm los land, nieuwlant.

een roste van 17 pm

a. Hobbe Hein z.

1615

(gekocht v. Tjeerd Hilwa)

Naam: 5. een rask van 35 pm nieuw- en oudland.

Geboren: a. Marken Marten z. 1614

Gedoopt: b. Anne Jetse z. 1615

Ouders: c. zijn weduwe 1616

Lidmaat: d. Douwe Topper z. 1617 - 1619

Getrouwd: e. Kornelis Pier z. 1620 - 1624

6. een rask van 32 pm nieuwland.

Overleden: a. Jetse Jan z. 1614 - 1624

Begraven: 7. een rask van 36 pm. "kutke Alserd".

a. Sjoerd Jeps Tolsum 1614, 1615

b. Jan Sjoerd z. 1616 - 1621

c. Johannes Dirks 1622, 1623

d. Douwe Abeles 1624

Hierbij<sup>no 7</sup>: 2 pm, gekocht van Toppe Tania (1621)

.. pm aan de Buursterwaart en de weg

4 pm gekocht van Oege (1617)

8. een rask van 7 pm nieuwland

a. Jan Botes 1614 - 1616

b. Hans Meintes bij B <sup>molen</sup> 1617 - 1624

Schwartsenberg, Georg Wolfgang I

Beetgum.

10 pm nieuwtland aan de Kwette, los land (fl. 2.7)

aan rakte in de Hammeren te Dijksterhuizen. 1614 - 1624.

overfd door

Georg F. Schwartsenberg.

a. Jan Berends 1614.

b. Anne Jans 1615, 1616

c. zijn weduwe Geert 1617 - 1624.  
(ze is dochter v. J.B.)

Herbij : 14 pm oudland te haameinde. (1615) losland.

12 pm<sup>nl.</sup> over hoog en laag in 1618 gekocht van  
Nieuwe Ulbes. (1618)

16 pm achter de herberg te Beetgumermolen, een "jenke" van 16 pm.

aan rakte van ± 17 pm nieuwt- en oudland.

a. Hobbe Hein z. 1614 - 1616

b. zijn weduwe 1617, 1618

c. Klaas Tennis te D<sup>h</sup>uisen 1620

gekocht van Tjeerd Ailva (zie koopbrief d.d. 1609).



19. een rask van 40 pm te Veerum  
 in 1643 geërfd door Keimpe Donia
- a. Auke Dirk z. Spritaal 1618  
 b. weduwe, Sjouk. 1620 - 1621  
 c. Joh<sup>z</sup> Markens, haan 2<sup>de</sup> man 1622 - 1623
- Naam: 13. een rask te Menaldum van 12 pm op de  
 Geboren: in 1640 geërfd door Keimpe Donia
- a. Jan Simon z. 1614 - 1620  
 b. zijn weduwe 1620 - 1621  
 c. Siebren Jan z. (2<sup>de</sup> man) 1622 - 1623
- Gedoopt:  
 Ouders:  
 Lidmaat: 14. een rask van 30 pm te Engelum
- Getrouwd:  
 Overleden:  
 Begraven: 15. 8 pm nieuwland op it Kosland, Losland,
- a. Sietse Pieters. 1618 - 1621  
 b. zijn erven 1621 - 1622
16. 3 gg eeuwige rente uit Bockema rask te de  
 a. Nanne Pieter z. wed.<sup>o</sup> 1614 - 1621
17.  $3\frac{3}{4}$  gg. uit land door Gr. gekocht van Sjo  
 a. Idzard Grovestins 1611 - 1621
- Na 1621 niet weer vermeld.
18.  $\frac{1}{4}$  van Ganta rask te Slappeterp.
- a. Feike Pieter z. 1618  
 b. Pieter Feike z. 1621 - 1624

Schwarzenberg, Georg Wolfgang Beetgum.

1609: Arch. Schw. port. 24 (zw.) no 153 Hij gebruikt:  
2 pm in 't Middelkeer (1619: Spouke Spoukes).  
" " " 1ste keer ten N. der Adswerder weg.

(1619: Jan Anes; later: Bouwe Rinnes).  
3½ pm in 't 2de keer. (verder als voren)

1619: 4  
14. " " 2de " smitten Ruelofs weg (" 1619 ook).  
Hij gebruikt:

16½ pm in 't lange Kwettekeer (1609: Sieben Wopkes).

1609: Arch. Schw. port. 24 (zw.) no 151 Hij gebruikt:  
40 pm tussen de Beetgumer en de Molenvaart. (1619 ook)  
18 pm aldaar (1591: Auke Jans; 1619: Schw.).

37 blz. 1. Verhuurt een rate van 45 pm aan  
4 blz. 523, 524. [Jan Anes te Beetgum.

Op 4 " 516 Hij koopt een aandeel in land en  
huis van Hans en Aemela v. Gumbach.

Huissteden te Beetgum I. (Arch. Schw. Rekenboek 1614-1624)

1. Sem van der Does. (1614 - 1619) betaalt 56 st.  
Sint van der Does (1614 - 1623) " 56 st.
2. Andries Klaas z. Nies (1614 - 1619) betaalt 14 st. (in '19)  
Marten Marten's z. (1620 - 1621) " 14 st.  
Marten Johannes z. (1622 - ) " 14 st.
3. Siets Harmens wede (1614 - 1620) betaalt <sup>50</sup> 56 st.  
Jantje Siets Harmen's d. (1621 - '23) " 50 st.
4. Dirk Sietsse's wede (1614 - 1614) betaalt <sup>28</sup> 36 st. (Mar)  
Jan Rinse z. (1615 - 1620) " 28 st.  
Geerp Rinse z. (1621 - 1624) " 20 st.
5. Simon Pieter <sup>schipper</sup> z. (1614 - 1624) betaalt 36 st.

1596: A4 bla. 516. 1/2 pm n.l. " an Buijema hof" in 10  
Hij koopt: Hij bezit de recht.  
2 pm o.l. ten W. v. Hette Pierr's hof  
van Frans Hessels.

Schwartsenberg, Georg Wolfgang

Beetgum.

1614: A 7 blz. 475.

Hij koopt:

3 pm op Dijksterland in 't middelkeer,  
belast met fl. 7.

van Sjouke Sjoukes

tegen 2 $\frac{1}{2}$  pm, belast met fl. 1.

1601: A 6 blz. 498. Hij verkoopt een huis aan de  
Kangestraat aan Hammert Sietsis.

A 6 blz. 503. Hij koopt 2 pm met 3 huissteden  
te Beetgumerholen van Jan Alberts Twijelaars  
weduwe.

A 6 blz. 502. Hij beurt 4 cg. grondpacht uit een  
huis door Kornelis Generts te Beerwarden gekocht  
van Banke Gerlofs te Beetgum

A 4 blz. 163. Hij verhuurt land aan Kornelis  
Ames te Engelum.

Huissteden te Beetgum. II.

6. Griet Folkert's weduwe (1614-1616) betaalt 56  
Gerrit smid (1617-1621) " 56  
Hille Gerrit's z. smid (1622-1624) " 56
7. Berend Sipke z. wielms (1614-1624) betaalt 67
8. Dekken Pieter's z. (1614-1624) betaalt 56
9. Willem Harmen's Faber smid (1614-1623) betaalt 42  
(1614-1619) betaalt 56  
(1620-1624) " 56
10. Klaas Upsbrands  
Jan Simon's z.
11. Jan Gjanke z. heeft er gewoond (1615)

Schwartzenberg, Georg W.

Beetgum.

1617: 74 blz. 607. Hij beurt 50st. grondpacht van Hessel Hessels.

1599: A<sup>3</sup> blz. 546. Naastligger van 1<sup>2</sup> pm in 3 pm te Menaldum door ~~Pieter Jurgens~~ Ede Douwes gekocht.

1599: A<sup>5</sup> blz. 547.

Hij koopt: 17<sup>1</sup>/<sub>3</sub> pm te Beetgum in een rake geb. door Gerben Jans.

A<sup>4</sup> blz. 341. Hij verhuurt land aan Anke Jans 2.

Huissteden te Beetsgum. III

- |     |   |         |    |
|-----|---|---------|----|
| 11. | Dienuw Willem's op de <sup>hangestraak.</sup> (1614 - 1619)                   | betaalt | 42 |
|     | Goslik Willem's z. op de h. (1620 - 1621)                                     | "       | 42 |
|     | Gjerrit Maat. (1622 - )   | "       | 42 |
| 12  | Kornelis Ysbrand's z. (1614 - 1615)   | betaalt | 42 |
|     | Teppe Ane z. (1616 - 1617)  | "       | 42 |
|     | Jan Gerben's z. naam de <sup>Oude Dijk bij de schalkeneek</sup> (1618 - 1622) | "       | 42 |
| 13  | Hartman Mevis z. (1614 - 1620)  | betaalt | 50 |
|     | Pieter "After" (1621 - 1622)  | "       | 50 |
| 14. | Ejeerd Gieke z. (1614 - 1623)   | betaalt | 50 |
| 15  | Harmen <sup>Yon</sup> Mevis z. waard (1614 - 1622)                            | betaalt | 44 |

Huissteden te Beetgum. IV

16. Elke Jan z. molenaar (1614 - 1623) betaalt 14 st.
17. Albert Gosse z.  
Tribe schoenma. (1613) betaalt 14 st.  
Joost Cornelis z. wagenaar. (1614 - '15) " 14 st.  
(1615 - '22) " 14 st.
18. Waling Jan z.  
Jan Jan z. kniper (1614 - 1617) betaalt 14 st.  
(1618) " 14 st.  
Johannes kniper in de Burch (1619 - 1622) " 14 st.
19. Albert Haase z. bakker (1614 - <sup>1620</sup>1615) betaalt 18 st.  
~~Kornelis Pieter's z. Kuitaaren (1616 - 1620) " 10 st.~~  
Johannes bakker bij de molen (1621 - 1623) " 10 st.
20. Klaas Jan's z. kramer (1614 - 1623) betaalt 14 st.